

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

Број: 360048

Датум: 28-11-2012

**Министарство спољне и унутрашње трговине и
телеомуникација**

Немањина 22-26, 11000 Београд

ПРЕДМЕТ: „Јавна расправа – Нацрт акционог плана за развој електронских комуникација 2012-2014 године”

Поштовани,

Министарство спољне и унутрашње трговине и телеомуникација је на званичној Интернет страни позвало стручну јавност, да путем јавних консултација, до петка 30. новембра 2012. године, изнесе своје мишљење на текст Нацрта акционог плана за развој електронских комуникација 2012-2014 године”.

Телеком Србија је у претходном периоду активно узимао учешће у јавним расправама везаним за развој електронских комуникација, што је свакако у интересу укупног развоја области електронских комуникација у Србији.

У складу са тим благовремено достављамо коментаре Телекому Србија на наведени предлог акционог плана.

Стојимо Вам на располагању за сваку будућу сарадњу.

С поштовањем,

**ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР ЗА
ПЛАНИРАЊЕ, РАЗВОЈ УСЛУГА И**

МАРКЕТИНГ

Годена Станковић

Прилог: коментари на Нацрт акционог плана за развој електронских комуникација 2012- 2014 године”.

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

КОМЕНТАРИ „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ а.д.

НА НАЦРТ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РАЗВОЈ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА 2012-2014. године

У вези са јавним консултацијама објављеним на званичној Интернет страни Министарства спољне и унутрашње трговине и телекомуникација поводом Нацрта акционог плана за развој електронских комуникација 2012-2014 године, Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија „а.д., износи следеће коментаре и сугестије.

/

„Развој електронских комуникација“

- У оквиру девете наведене активности, није јасно које су регулаторне мере предвиђене за подстицање развоја широкопојасног приступа у областима где не постоји комерцијални интерес за таква улагања. Као индикатор се наводи „формулисан програм за подстицање широкопојасног приступа“, те стога сматрамо да је крајње неизвестан садржај истог.
- У оквиру последње активности у овој тачки, предлажемо следеће:
  - o Да се брише увођење могућности за избор и предизбор оператора, јер одредбе Закона о електронским комуникацијама (члан 70.) не предвиђају увођење обавезе избора и предизбора оператора ван статуса оператора са ЗТС. Наиме, ова регулаторна обавеза мора бити резултат анализе тржишта, а не наметнута регулаторна обавеза, а да то није проистекло из анализе релевантног тржишта. Поред наведеног, разлоги који опредељују овакав став су и следећи:
  - a. Сматрамо да је потребно сагледати пре свега потребе тржишта за оваквим услугама, како потребе крајњих корисника да на овај начин врше „избор оператора“, тако и потребе других оператора да користе услуге оригиналације позива код оператора са ЗТС. Према

нашим сазнањима таква потреба не постоји, имајући у виду да Телеком Србија а.д. пружа услуге рашчлањеног приступа локалној петљи, као и да Телеком Србија а.д., од 2010. године, VoIP операторима пружа услугу „бесплатног позива“ преко бројева из онсера нумерације 800 за потребе реализације полазног међународног телефонског саобраћаја, што је такође услуга оригиналације позива као и услуга „избор оператора“, при чему је од значаја и чињеница да обим ове услуге стално пада.

б. Поставља се питање сврсисходности увођења избора и предизбора оператора имајући у виду временски оквир, а с обзиром да је већ утврђено велепродајно тржиште рашчлањеног приступа локалној петљи и додатно, велепродајно тржиште широкопојасног приступа, као и да је услуга „избора и предизбора оператора“ решење које се везује за временски период у прошлости, пре увођења сервиса базираних на технологијама нове генерације.

ц. Такође, за Телеком Србија а.д., као оператора са ЗТС, отвара се и питање оправданости наметања додатних инвестиција без претходно урађене свеобухватне анализе релевантног тржишта.

- Закон о електронским комуникацијама уводи режим општег овлашћења за обављање делатности електронских комуникација, тако да сматрамо да није у складу са ЗЕК-ом предвиђање доделе лиценце за широкопојасни фиксни бежични приступ, јер је у питању додела појединачне дозволе која се издаје по спроведеном поступку јавног надметања (члан 89.), те је потребно терминолошки ускладити текст Акционог плана са одредбама Закона.

II

„Прелазак са аналогног на дигитално емитовање ТВ програма“

- Код активности „Усвајање Плана преласка на дигитално емитовање“, „Израда пројекта дистрибуционе мреже“ и „Реализација дистрибуционе мреже“, сматрамо да Телеком Србија а.д. може и треба да буде партнер у наведеним активностима, те предлажемо да се исто прецизно дефинише Акционим планом. Наиме, Стратегија преласка са аналогног на дигитално емитовање ТВ и радио сигнала специфицира DTT (*Digital Terrestrial Television*) систем у коме би се користила MPEG-4 AVC видео компресија и најновији DVB-T2 стандард за емитовање. Телеком Србија а.д. у овом тренутку располаже неопходном опремом и капацитетима у мрежи да реализује такав DTT систем у Републици Србији на већини главних емитерских локација које су прописане. Подсећамо да је још на ТЕЛФОР-у 2009. године, Телеком Србија а.д. демонстрирао рад експерименталног DTT система који је у потпуности у складу са усвојеном Стратегијом. Наводимо следеће чињенице:

1. Телеком Србија а.д. поседује:
  - о Мрежу за контрибуцију ТВ сигнала изграђену до свих важнијих ТВ кућа у Републици Србији,
  - о Мултиплексере – опрему којом се од ових ТВ садржаја формира дигитални мултиплекс,
  - о Мрежу за примарну дистрибуцију ТВ сигнала, којом се дигитални мултиплекс преноси кроз IP/MPLS мрежу до локација са дигиталним ТВ предајницима.
2. Мрежа Телеком-а Србија а.д. за контрибуцију ТВ сигнала је изграђена до скоро 100 ТВ кућа и, изузев за потребе IPTV сервиса, може се користити за разне друге намене. Расположив капацитет је довољан за све сценарије имплементације DTT сервиса у Републици Србији.
3. С обзиром на то да сценарио дигитализације ТВ мреже у Републици Србији подразумева формирање првог (националног) мултиплекса јавног сервиса РТС и националних емитера, као и другог мултиплекса са локалним и регионалним ТВ кућама, Телеком Србија а.д. поседује довољне капаците за формирање свих мултиплекса.
4. Мрежа Телеком-а Србија а.д. за примарну дистрибуцију ТВ сигнала грађена је за потребе националних ТВ емитера и тренутно се користи за дистрибуцију сигнала три националне ТВ куће, као и неколико мањих регионалних и локалних ТВ кућа. Мрежа је заснована на IP/MPLS мрежи Телекома Србија и пренос кроз њу је искључиво дигиталан, али се непосредно на локацијама на којима су смештени ТВ предајници обавља конверзија дигиталног ТВ сигнала ове три телевизије у аналогни, јер је емитовање још увек аналогно. Приводи до сваке од локација са ТВ предајницима су реализовани директном оптичком везом, кроз SDH капацитете или посредством дигиталних RR линкова.
5. ЈП ЕТВ још увек не поседује мрежну инфраструктуру неопходну за контрибуцију сигнала из многобројних локалних и регионалних ТВ кућа, као ни за примарну дистрибуцију сигнала до свих главних предајничких локација које су прописане. Имамо сазнања да ЈП ЕТВ поседује дигиталне енкодере, мултиплексере и DVB-T2 предајнике.
6. Према опште доступним информацијама, ниједна ТВ кућа ни пружалац телекомуникационих услуга у Републици Србији, не располажу комплетном инфраструктуром ни опремом за реализацију DTT мреже у складу са усвојеном Стратегијом.
Телеком Србија а.д. је у предности у односу на све операторе чак и када је реч о примарној дистрибуцији до секундарних локација ТВ предајника, јер се значајан број ових локација поклапа са Телекомовим локацијама, што значи да на многима постоји

телекомуникациона инфраструктура и адекватни услови за смештај опреме и колокацију.

Телеком Србија а.д. има техничке могућности да пружи комплетну услугу контрибуције, мултимплексирања и примарне дистрибуције, или да пружи услугу једног дела ових сервиса, у зависности од пословног модела.

///

У складу са чланом 84. Закона о електронским комуникацијама, Министарство на предлог Агенције доноси планове расподеле радио-фрејквенција на основу плана намене и одговарајућих препорука водећи рачуна о потребама и захтевима корисника. Уредбом Владе Републике Србије од 04.октобра 2012.године, утврђен је План намене радио-фрејквенцијских опсега. Будући да у нацрту Акционог плана није као посебна активност предвиђено доношење планова расподеле радио фрејквенција у складу са новодонетим Планом намене, предлажемо да се исто дефинише као активност Агенције и Министарства у периоду за који се доноси Акциони план.

„ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ А.Д.